

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրական

WWW.ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ.ORG

Ե՛րբ...

ՅՕԴՈՒԱԾ-ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ուղուր Ումիտ Իմկեօր	9
Հայոց Ցեղասպանութիւնը. Նոր Աղբիւրներ, Ուսումնասիրութեան Նոր Ուղղութիւններ	
Յակոբ Յարութիւնեան	33
Մեծ Հայքի Թագաւորութեան Հիւսիսային Սահմաններն Ըստ Հայ- Վրացական Եւ Յունա-Հռոմէական Մատենագիրների Ք.ա. 190- Ք.հ. 428թթ. (Պատմա-Աշխարհագրական Հետազօտութիւն)	
Հենրիկ Բախչինեան	49
Քերթողահայր Մովսէս Խորենացու Օրհներգութիւնը	
Կարէմ Մաթեոսեան	73
Սամուէլ Անեցու Հաւաքմունք Ի Գրոց Պատմագրաց... Ժամանակագրութիւնը	
Վաղիմիր Բարխուդարեան	91
Համառօտ Ուրուագիծ Մոսկուայի Եւ Պետերբուրգի Հայկական Համայնքների Եկեղեցական Խորհուրդների Գործունէութեան (1883-1918թթ.)	
Ետրի Աւետիսեան	109
Միսաք Մեծարենցի Բանաստեղծութիւնների Ստեղծագործական Մշակումների Լեզուաոճական Վերլուծութիւն	
Սերժ Սրապիոնեան	131
Բաֆֆին Աւետիս Ահարոնեանի Գնահատմամբ	
Արծրուն Աւագեան	147
Կոստան Զարեան. Աշխարհը Եւ Մի Մարդ	
Արծուի Բախչինեան	163
Հայերը Զինաստանում 1900-1950ականներին (Ակնարկներ)	
Վահրամ Շեմմասեան	195
Մուսա Լերան Պանդուխտներու Եւ Գաղթականներու Կեանքը Միացեալ Նահանգներու Մէջ, 1910-1950ականներուն	
Արմէն Իրմէշլեան	227
Գաղափարական Հակադրութիւնը Սփիւռքահայ Թատրերգութեան Մէջ (Հայաստանի Խորհրդայնացման Հանգրուանին)	
Լուսինէ Տոնոյեան	245
Արուեստագէտը Եւ Գեղեցիկի Ըմբռնումը Վազգէն Շուշանեանի Բանաստեղծն Ու Կինը Գրքում	

Յովհաննէս Եղոյեան	257
Հայ Գրականութեան Որոշ Հարցերի Քննութիւնը	
Թոպէր Հատուցմանի Յուշատետրերում	
Վաչագան Գրիգորեան	273
Հրանտ Մաթէոսեանի Գրական Նախափորձերի	
Վերլուծման Փորձ	
Ժենիա Քալանթարեան	289
Թոմաս Վուլֆ եւ Հրանտ Մաթէոսեան Զուգահեռներ	
Խաչիկ Տէր Ղուկասեան	311
Շուկայական Արմատականութիւն, Տնտեսական Դժուարութիւն եւ	
Ընկերային Բողոք Հայաստանի Մէջ (Քննադատական Հայեցակէտ	
Մը Հայաստանի Քաղաքական Բեւեռացման)	
Զաւէն Մարրիեան	333
Հայոց Մասնակցութիւնը Միշէլ Սլէյմանի (2008-)	
Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիրանանի	
Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն	

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Արմէն Պետրոսեան	393
Հայերէնի եւ Փոքր Ասիայի	
Հնագոյն Լեզուների Առնչութիւններ	
Մաքսիմ Եւատեան	405
Մանին եւ Հայաստանը	
Վկիտոր Կատվալեան	413
Ցուցական Դերանունների Դրսեւորման	
Առանձնայատկութիւններ Հայերէնի Բարբառներում	
Քոռնէլ Նատի	427
Արդեօ՞ք Թրանսիլվանիոյ Հայոց Առաջնորդ Մինաս	
Վարդապետ Թորաթեցին Ընդունեց Կաթոլիկ Դաւանանքը	
Կեորկ Մեկլէ	443
Հայոց Ցեղասպանութիւնը եւ Մեր Լռութիւնը	
Արտա Ճէպէճեան	453
Լեզուի Գործածութեան Զեւերը Պէյրութի	
Հայ Համայնքին մէջ Անցնող 95 Տարիներուն	

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Միհրան Միմասեան	471
Տէր Փիլիպոս (Փիլիպպէ) Թեքիրտաղցի Ու Իր Տաղերը	
Անի Կիրակոսեան	489
Գէորգ Ապտուլահի Նամակները Յովհաննէս Քննյ. Մկրեանին	

Մելանիա Եղիազարեան	501
Մովսէսկարիշ Վարդան Մախոսեանի Նամակներէց	
Ռուբէն Սահակեան	519
Տրապիզոնի Գաղթական Հայութեան	
Փրկութեան Կազմակերպումը	
Ա. Համաշխարհային Պատերազմին (1916-1917թթ.)	
Համօ Սուքիասեան	553
Հայ Գաղթավայրերի Եւ Արեւելքի Երկրների Հանդէպ	
Խորհրդային Հայաստանի	
Քաղաքականութեան Խնդիրը 1920ի Վերջ-1921ի Սկզբին	
Վաչէ Ղազարեան	569
Վահան Թէքէեանի Նամակները	
Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեանին	
Վարդան Մատթէոսեան	607
Կարօ Սասունիի Եւ Կոստան Զարեանի Նամակները	

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Վարդի Քէշիշեան	631
Հալէպի Գանձատան Սրբազան	
Մասունքներն Ու Մասնատուիները (Բ)	
Անդրանիկ Տաղտեան	643
Յաւելեալ Տեղեկութիւններ Եւ Նորութիւններ	
Հայկական Տիւիթներուն Մասին	
Կարէն Յովհաննէսեան	663
Վարպետաց Վարպետ Տարազրոսը	
Անահիտ Չքեան	679
Իրանահայ Բեմարուեստը Ի. Դարի 50-70ականներին՝ Հայ	
Թատրոնի Զարգացման Ենթախորում	

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

Մանուէլ Զուլալեան	697
Վարուժան Պօղոսեան, Մարաշի Հայոց Զարգերը 1920ին	
(Փաստաթուղթերու Ժողովածու)	
Վարուժան Պօղոսեան	700
Հայկ Ղազարեան, Մոսկուայի Եւ Կարսի 1921 Թուականի	
Պայմանագրերն Ու Նրանց Ողբերգական Դերը	
Հայ Ժողովրդի Ծակատագրում	
Քարլա Էտտէ	708
Բեմոն Գէորգեան, Վահէ Թաշճեան, Լեւոն Նորունիկեան (Խմբ.),	
Հայերը 1917-1939ին. Ապաստանարանի Մը Որոշումը	

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

711

Մաքսիմ Կատվալեան (1936-2007), Մինաս Գանգրունի (1929-2009), Գեորգ Խրյոբեան (1927-2010), Գեղամ Կիրակոսեան (1931-2010), Եարոսլաւ Դաշկեիչ (1926-2010), Արամ Քալանթարեան (1937-2010), Աստղիկ Գեորգեան (1919-2010), Դերենիկ Մուրադեան (1925-2010), Հերման Գոլց (1946-2010), Արծուի Յունանեան (1926-2010)

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

725

Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի **Լ. Հատորի**
Շնորհանդէսը Պէյրուսի եւ Երեւանի Մէջ

730

Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Գրադարանին Կողմէ Զեռք
Բերուած Գրականութեան եւ Մամուլի Ցանկ (1 Յնր.-31 Դեկտ. 2010)

Հատորի Աշխատակիցներու Հասցեարան
Աշխատակիցներու Ուշադրութեան
Բովանդակութիւն

749

750

754

TABLE OF CONTENTS

Editorial

WWW.HAYAKIDUTYUN.ORG.

When?

ARTICLES AND STUDIES

Uğur Ümit Üngör	9
The Armenian Genocide: New Sources and Research Directions	
A.J. Harutyunyan	33
The Northern Borders of the Kingdom of Greater Armenia According to Armenian, Georgian, Greek and Roman Historians (190BC-428AD) (Historical-Geographical Study)	
Henrik Bakhchinian	49
The Hymnology of Movses Khorenatsi	
Karen Matevosian	73
Compilation of Historiographers' Books: The <i>Chronology</i> of Samuel Anetsi	
Vladimir Barkhudarian	91
A Brief Overview of the Moscow and St. Petersburg Armenian Community Church Council Activities	
Yuri Avetisian	109
A Linguistic and Stylistic Analysis of the Poetry of Misak Medzarents	
Serj Srabionian	131
Raffi in Avedis Aharonian's Assessment	
Artsrun Avagian	147
Gosdan Zarian: The World and an Individual	
Artsvi Bakhchinian	163
The Armenians in China in 1900-1950s	
Vahram L. Shemmassian	195
The Experience of Musa Dagh Armenian Immigrants in the United States During the 1910s-1940s	
Armen Urneshlian	227
The Ideological Discord in the Diaspora Plays (During the Sovietization of Armenia)	
Lusine Tonoyan	245
The Author and the Perception of Beauty in Vazken Shushanian's Book, <i>Panasdeghdzn Oo Gine</i> (The Poet and the Woman)	

Hovhannes Yeghoyan	257
The Examination of Certain Issues of the Armenian Literature in Robert Haddedjian's <i>Hushadedr</i> Series	
Vachagan Grigorian	273
A Short Analysis of Hrant Matevosian's Early Literary Writings	
Jenya Kalantaryan	289
Parallels Between Thomas Woolf and Hrant Matevosian	
Khatchik DerGhougassian	311
Market Fundamentalism, Economic Hardship and Social Protest in Armenia (A Critical Perspective of the Polarization of Armenian Politics)	
Zaven Messerlian	333
Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Michel Suleiman (2008-)	

SCRUTINY

Armen Petrosyan	393
The Connections Between Armenian and Ancient Languages of Asia Minor	
Maxime Yevadian	405
Mani et L'Arménie	
Victor Katvalian	413
The Charactersitics of Demonstrative Pronouns in Armenian Dialects	
Kornél Nagy	427
Did Vardapet Minas Tokhatetsi, Bishop of the Armenians in Transylvania, Make a Confession of Faith in the Roman Catholic Church in 1686?	
Georg Meggle	443
The Genocide of the Armenians - and Our Silence	
Arda Jebejian	453
Patterns of Language Use Among Armenians in Beirut in the Last 95 Years	

UNPUBLISHED DOCUMENTS

Mihran Minasian	471
Father Pilibos (Pilibbe) Tekirdaghtsi and his Poems	
Ani Kirakosyan	489
Kevorg Abdullah's Letters to Father Hovhannes Megerian	
Melanya Yeghiazarian	501
Letters from Vartan Makhokhian, the Seascape Painter	

Ruben Sahakian	519
The Organization of Rescue Operations for the Trabizon Armenians During WWI (1916-1917)	
Hamo Sukiasyan	553
Soviet Armenian Policy Issues Concerning the Armenian Communities of the Middle East (1920-1921)	
Vatche Ghazarian	569
Vahan Tekeyan's Letters to Torkom Koushagian, Armenian Patriarch of Jerusalem	
Vartan Matiossian	607
The Letters of Garo Sasuni and Kostan Zarian	

BRIEFINGS

Varty Keshishian	631
The Sacred Relics and Sacred Boxes of the Zarehian Treasure House of Aleppo (B)	
Antranig Dakessian	643
The Armenian <i>Divids</i> : Further Information and Novelties	
Karen Hovhannisyan	663
The Master of Masters - Taragros	
Anahit Chtyan	679
The Development of Iranian-Armenian Theater During 1950-70, in the Broader Context of Armenian Theater	

BOOK REVIEWS

Manuel Zoulailan	697
Varoujean Poghossyan, <i>Les Massacres des Arméniens de Marache en 1920 (Recueil de Documents)</i>	
Varujan Poghossyan	700
Hayk Ghazarian, <i>The Moscow and Kars Agreements of 1921 and their Tragic Role in the Destiny of the Armenian Nation</i>	
Carla Edde	708
Raymond Kevorkian, Vahe Tachjian, Levon Nordikian, <i>The Armenians, in 1917-1939. The Search for a Refuge</i>	

NECROLOGY

711
Maxime Katvalian (1936-2007), Minas Kankrouni (1929-2009), Kevork Kherlopian (1927-2010), Kegham Giragosian (1931-2010), Yaroslav Dashkevich (1926-2010), Aram Kalantarian (1937-2010), Asdghig Kevorkian (1919-2010), Terenig Muradian (1925-2010), Herman Goltz (1946-2010), Artsvi Hunanian (1926-2010)

HAIGAZIAN UNIVERSITY

725
The Launching of the 30th Volume of the *Haigazian Armenological Review* in Beirut and Yerevan

730
A List of Book and Periodical Acquisitions of the Haigazian University Derian Armenological Library – 2010

Email Addresses of the Contributors to *HAR Volume 31* 749

Note to Contributors 750

Table of Contents 754